

ZÁRÓJELENTÉS
Kazinczy Ferenc művei
(Kritikai kiadás)
OTKA 49437, 2005–2008

1. Alapozó munkálatok

Az archiválási munkálatok terén befejeződött az akadémiai kéziratos hagyaték (mind a kötetekbe kötött, mind a dobozokban lévő levelezés-anyag) feltárása, rendszerezése, fotózása, s nagyobb részben szerkesztése is. Ez az előző négyéves ciklusban végzett munkálatokkal együtt mostnara mintegy hatvanezer (59.450) digitális kéziratfotót eredményezett.

Ugyancsak elkészült a bibliográfia újradolgozott, elektronikus változata. A munkálatok során megtörtént az évtizedekkel korábban, részletekben megjelent nyomtatott bibliográfia tételeinek átvizsgálása, két szempontból: részben erősen megrostáltuk azt, hiszen számos vitatható tételt tartalmazott, részben pedig a forrásokig menően ellenőriztük a megtartott tételeket, a feltárt sok pontatlanság és hiba miatt.

2. Az egyes kötetek munkálatai

a, Pályám emlékezete

A kötet az előzetes tervek szerint 2008 folyamán a másik lektorhoz került (Taxner-Tóth Ernő), aki a tárgyi jegyzeteket tekintette át rendkívüli alapossággal, javaslatai alapján újabb átdolgozás történt (a másik lektor Onder Csaba volt). Az év során a kötet pályázati támogatást nyert, így 2009 elejére már kiadói szakaszba léptek munkálatai, ezzel párhuzamosan elkészült a sorozatterv is, a Kazinczy Ferenc művei című életműkiadás első kötete így hamarosan megjelenik.

b, Fogságom naplója

A másik közismert önéletírás lektorálásra kész változata elkészült (lektor: Bíró Ferenc), s megkezdődik pályáztatása, célunk, hogy lehetőleg még az idei Kazinczy emlékévkben nyomdába kerüljön.

c, Erdélyi levelek

Az önéletírások harmadik jelentős darabja ugyancsak lektorhoz került (Ötvös Péter). E kötetre sikerült pénzügyi támogatást találni, s a jelen pályázatból is külön összeget különítettünk el ennek munkálataira, így megjelenése ebben az évben biztosnak tűnik.

d, Nagyobb fordítások

A kötet a Kazinczy életében megjelent nagyobb, jellegükben döntően szépprózainak tekinthető fordításokat tartalmazza, forráskiadásban. Jelenleg lektorálás alatt van (lektor: Nagy Imre), s kiadásához OTKA publikációs pályázaton remélünk támogatást, sikeres pályázat esetén ez a kötet is nyomdába kerülhet ebben az esztendőben.

e, Drámafordítások

A Kazinczy drámafordításait tartalmazó kötet időközben került a pályázati munkatervbe, két tapasztalt kutató rendezői sajtó alá, munkálatai gyakorlatilag befejeződtek, s már lektorhoz is került (Vörös Imre), sikeres pályáztatás esetén ez a kötet is nyomdába kerülhet idén.

f, további kötetek

A Tanulmányok című kötetet PhD. hallgatói munkacsoport gondozza, a múlt évi megtorpanást követően újjászerveződött a csoport, a kötet anyaga együttáll, be van gépelve, s a forrásokkal való első összeolvasáson is átesett. A Levelezés 24. kötete, amely az 1780-as, 1790-es évek fordulójának hivatali anyagát tartalmazza, már lényegében együttáll, de felvidéki levéltárakból még mindig újabb, eddig ismeretlen anyagok kerültek elő, ezek feldolgozása és kötetbe való beépítése megkezdődött. A munkálatok folyamatosságát biztosítandó további köteteket készítünk elő, többnek az anyaga be van gépelve, így a legközelebb munkába veendő (eredetileg kilenckötetes) Szépliteratúráé is, valamint gépre kerültek a Levelezés 25. kötetébe tartozó levelek és a Költemények.

3. Elektronikus kiadás

a, adatbázisépítés

Az elektronikus kiadás előkészítése párhuzamosan zajlik a hagyományos kiadás munkálataival. Az Önéletírások esetében ez azt jelenti, hogy a jegyzetek adatbázisszerűen készülnek, s az azonos kronologikus elvű szerkezet

lehetővé teszi azok összenövesztését az elektronikus kiadásban. Ezek a magyarázatok azonban nemcsak e kötetekhez szolgálnak alapul, hanem a többi jegyzeteléséhez is, különös tekintettel a Levelezés anyagára.

b, Levelezés

A csak elektronikus formában készülő teljes Levelezés feldolgozása új munkatársunk beállításával jelentősen előrehaladt. Az akadémiai kéziratári anyag áttekintése és rendszerezése befejeződött, s megkezdődött a többi nagy kéziratanyag feltérképezése, archiválása, az OSZK-val és a PIM-mel az élen, de kutatási szerződést kötöttünk a többi jelentős közgyűjteménnyel is a hagyatékok feltárására és archiválására.

4. Együttműködés, publikálás

Az évek során természetszerűen kibővült kutatócsoport a folyamatos elektronikus kapcsolattartás mellett több alkalommal is találkozott, s ezen alkalmakkor megbeszéltük a sorozat egészének jegyzetelési és egyéb szervezési problémáit, valamint sorra vettük az egyes köteteket is, továbbá konferenciákon mutattuk be eredményeinket. Különösen figyelemre méltó, hogy az együtt dolgozó műhelyek fiatal kutatói, doktoranduszai együttesen lépnek fel, tanulmánykötetet adtak ki, közös konferenciát tartottak, amelynek az anyaga ugyancsak megjelent. A kutatócsoport egyébként is jelentős publikációs aktivitást fejtett ki, a könyv formájú szövegkiadások mellett nagy számú tanulmányt tettek közzé munkatársai különböző folyóiratokban, kötetekben.

5. A pályázati ciklus eredményeinek összefoglalása

A jelen pályázati ciklus végére értek be a mintegy tízesztendő alapozó és előkészítő munkálatok, mostanra elkészült a sorozat első öt kötete (közel háromezer B5-ös oldal terjedelemben), a három genetikus feldolgozási elvet követő önéletírás (*Pályám emlékezete, Fogságom naplója, Erdélyi levelek*), és két fordításokat tartalmazó forráskiadás (*Nagyobb fordítások, Drámafordítások*). Reméljük, a 2009-es Kazinczy-emlékévben kötetek meg is fognak jelenni (ez most elsősorban a kiadói pályázatok sikerességétől függ, amit a jelen pályázatból e célra tudunk fordítani, azt megtettük). Számos további kötet munkálatai folynak, némelyik a befejezéshez közeledik. Párhuzamosan zajlik az elektronikus kiadás fejlesztése, hiszen abba minden kötet anyaga belekerül, csak a hordozó közeg eltérő lehetőségei és igényei szerint átalakítva. Az elkészült elektronikus bibliográfia mellett összeállt az akadémiai kéziratanyag katalógusa, s az ebben feltárt anyagot mintegy hatvanezer digitális fotón archiváltuk. Reményeink és terveink szerint a Kazinczy-kiadás munkálatai folyamatosak lesznek a továbbiakban is.